

на Бойка като близка на поета герой, начало на нейни, меко казано, човешки мъки и подценяване на каквато и да е дейност, свързана с Вапцаров).

След мемоарите на сестрата на Вапцаров Райна („Бакьо“, 1958 г.) и „Спомени за моя син“ (1960 г.) на майката Елена Вапцарова, Бойка Вапцарова публикува „Когато милионите възкръсват“ (1961 г.), завършвайки като че ли мемоарите на най-близките. Същата година писателят Г. Караславов, равен по авторитет на Хр. Радевски в „пролетарската литература“, издава „Срещи и разговори с Никола Вапцаров“. Последвалата статия – 14 януари 1962 г. – във в. „Народна армия“ от ген. Кр. Радонов „За книгата „Срещи и разговори с Никола Вапцаров“ е показателно многозначителна.

В нея за първи път се противопоставя Б. Вапцарова на нейния разстрелян от фашистката власт съпруг, възвеличаван в отечественофронтовска, комунистическа България до степен на митологизация.

Конкретно. (Използвам публикацията на тази статия в книгата на Б. Данков „Да се чете след смъртта ми“, чието включване е било задължително, защото с нея се обясняват дневниковите записки на Бойка. По нея си позволявам и да цитирам.) Генерал Радонов пише отзив за книгата на утвърден български писател, посветена на близкия му приживе „поет работник“. Самият генерал се представя „като един от близките на поета другар“ и в началото признава, че го „Засягат някои въпроси откъм практическата им страна“, а никога не се е „смятал за компетентен по въпросите на литературата“ и затова казва, че не се наема да дава оценка именно на „художествената страна“ на книгата, на „майсторството на автора“, но същото изречение завършва с категоричната оценка именно на това „художествено майсторство“ – „според мен то е безспорно“.

(Оттук нататък започваме да мислим за силата на партийната дума в писателските среди, за negliжиране на професионалната оценка.) Като признава некомпетентността си по въпросите на литературата, генералът стига до прословутия „Кормиловски спор“, до „учителите“ на Вапцаров в поетическото творчество, до еди-кое си стихотворение на Вапцаров „цялото е пронизано от патос, образност и лиризм“; до това какво се „чувства“ в поезията на Вапцаров. („В поезията на Вапцаров се чувстват лиризмът и игривостта на Яворовия стих, чувства се духът на Горкиевия хуманизъм, чувства се тематиката и партийността на Маяковски, но „учителят“ Радевски не се чувства никъде.“) И подчертано е от генерала недоглеждането, недооценяването, „премълчаването“ на Вапцаров от „известните тогава писатели и критици“, а „звездата на Вапцаров“ била „изгряла“ още преди смятащите се за негови „учители“ „да я познават“, „изведена на орбита от нашата славна Комунистическа пар-